

Prezentáció és grafika

Windows

Dr. Pétery Kristóf

Prezentáció

MS Office 2013 rendszerben

ECDL és számítógép kezelői vizsga előkészítő 6.
az NJSZT Syllabus 5 alapján

Mercator Stúdió
2014.

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-048-6

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2014
© Mercator Stúdió, 2014

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
www.facebook.com/mercator.studio
T: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	4
ELŐSZÓ	10
A KÖNYV HASZNÁLATA	16
Tanulási tanácsok	19
BEVEZETÉS	20
A 6. ECDL modulról	20
A vizsgáról	20
A sikeres vizsga követelményei:.....	20
Grafikai ábrázolással kapcsolatos feladatok.....	21
Prezentációval kapcsolatos feladatok.....	21
Értékelés	21
A könyv fejezetei.....	22
Összefoglalás	22
ELSŐ LÉPÉSEK	24
A prezentáció készítés első lépései	24
A prezentáció-készítő program indítása.....	26
Feladat	33
Bemutató-parancsikonok.....	33
Feladat	35
Programindítás a Windows 8 alatt.....	36
A PowerPoint képernyő elemei	38
Létező bemutató megnyitása	47
Állomány lezárása	63
Verziók kezelése	64
Bemutatók mentése.....	65
Új prezentáció létrehozása és mentése.....	68
Új létrehozása meglévő bemutatóból	71
Feladat	71
A Súgó használata.....	72
Súgó tartalom	73
A súgó kezelése	73

Keresés a sűgőban	74
Elérhetőség és egyebek	74
Feladat	77
Alapvető beállítások elvégzése	78
Általános kategória	79
Szövegszerkesztési beállítások.....	80
Mentés beállításai	85
Nyelvi beállítások	87
Kibővített beállítások	87
A menűszalag testre szabása	91
A gyorselérési eszköztár testre szabása	93
Biztonsági beállítások.....	95
Feladat	97
Alapanyagok mérete, tájólása.....	98
Megjelenítési üzemmódok és nagyítás	99
Normál nézet	101
Feladat	105
Diaminta nézet	106
Feladat	112
Vázlat nézet.....	113
Feladat	117
Emlékeztetőminta nézet	118
Jegyzetoldal és Jegyzetminta nézet.....	122
Diarendező nézet	125
Feladat	130
Olvasási nézet.....	133
Alapértelmezett nézet.....	135
Export-import	136
Feladat	138
Összefoglalás	139
ALAPVETŐ MŰVELETEK.....	140
Prezentáció létrehozása.....	140
Üres bemutató létrehozása	140
Feladat	147
Bemutató létrehozása vázlat nézetben	148
Feladat	148

Új dia beszúrása	149
Feladat	149
Dia-elrendezés kiválasztása	149
Feladat	150
A beépített dia-elrendezés módosítása.....	150
Szöveg bevitele.....	151
Kurzormozgatás	151
Szövegírás, javítás	153
Feladat	154
Szöveggjelölés.....	155
Vágás és áthelyezés	156
Feladat	160
Feladat	161
Keresés a szövegben.....	161
Szövegrészek cseréje	162
Feladat	163
Szerkesztőparancs visszavonása	163
Feladat	163
Műveletek képekkel	163
ClipArt kép beszúrása	164
Kép beszúrása fájlból.....	167
Képernyőképek beillesztése.....	179
Alakzatok beszúrása	180
Médiaklipek beillesztése.....	180
Online videó beillesztése.....	183
Hang beszúrása	193
Hangalámondás rögzítése.....	194
Képek és klipek másolása, mozgatása és törlése.....	197
Dia másolása, mozgatása és törlése	197
Feladat	197
Összefoglalás	200
FORMÁZÁS	201
Szöveg formázása	201
Feladat	203
Betűtípuscsere	203
Feladat	204

Kisbetű–nagybetű váltás	204
Bekezdések igazítása.....	205
Feladat	207
Sorköz beállítása	208
Feladat	209
Felsorolásjelek módosítása	209
Feladat	211
Objektumok formázása	212
Objektumok igazítása	212
Árnyékok az objektumok körül.....	214
Feladat	215
Egyéb hatások.....	216
Színek és vonaltípusok módosítása	217
Feladat	220
Objektumok forgatása és tükrözése	222
Keretek, helyőrzők kezelése, elrendezések	224
Szakaszok kezelése	225
Stílusok másolása	228
Feladat	228
Sablonhasználat, stílusmódosítás.....	228
Feladat	230
Feladat	230
Összefoglalás	231
GRAFIKA, DIAGRAM	233
Rajzolt objektumok.....	233
Beépített alakzatok kezelése	236
Feladat	238
Objektumok beillesztése	240
Beágyazott objektum szerkesztése	243
Csatolt objektum szerkesztése	244
Feladat	244
Objektum konvertálása.....	245
Táblázatok beépítése.....	246
Kész táblázatok formázása	250
Cellaműveletek	258
Feladat	258

WordArt objektumok beillesztése	260
Listák készítése	266
Folyamatok rögzítése	268
Ciklusok ábrázolása	269
Szervezeti sémák készítése	270
Kapcsolatok, viszonyok ábrái	274
Mátrix és piramis diagramok.....	275
A SmartArt diagramok formázása	275
Feladat	277
Diagram, grafikon beillesztése	278
Adatok módosítása	280
Grafikonszerkesztés	284
A diagramok formázása.....	285
Összefoglalás	305
DIAVETÍTÉSI EFFEKTUSOK	306
Beépített animációk	306
Beépített animációk alkalmazása	306
Beépített animációs effektusok módosítása	310
Áttűnések	313
Egyéb, lejátszási beállítások	315
Összefoglalás	318
NYOMTATÁS, BEMUTATÁS- ELŐKÉSZÍTÉS	319
Dia beállítások	319
Bemutatás előkészítése	320
Diák sorszámozása	320
Diák kiegészítése előadói jegyzetekkel	322
Helyesírás-ellenőrzés	325
On-line korrektúrázás	328
Nyomtatás.....	331
Nyomtatási kép.....	331
A nyomtató beállítása	331
Diák nyomtatása különböző nézetekben	339
Összefoglalás	340
PREZENTÁCIÓ VETÍTÉSE.....	341
Prezentáció bemutatása	341

A vetítés előkészítése PowerPointban	341
A vetítés előkészítése PowerPoint nélküli gépre	341
Előkészítés CD-hez szolgáltatás	342
A bemutató levetítése külön programmal	346
A vetítés indítása	347
Prezentáció indítása bármely diáról	348
Vetítés közbeni navigációs lehetőségek	350
Előadói nézet.....	357
Feladat	359
Feladat	359
Összefoglalás	360
IRODALOM	361

ELŐSZÓ

Az ECDL (European Computer Driving Licence) – magyarul Európai Számítógép-használói Jogosítvány – olyan bizonyítvány, amely tanúsítja, hogy birtokosa sikeresen letett egy információ-technológiai alapismereteket mérő elméleti, és hat számítógép-használói jártasságot mérő gyakorlati vizsgát. Az okmány tehát nem elsősorban az informatikai, hanem a felhasználói ismereteket igazolja, melyet minden európai polgár megszerezhet.

Az eredetileg európai programként indult rendszert, illetve ahhoz hasonlót vezetnek be Kanadában, Ausztráliában, Dél-Afrikában és az Egyesült Államokban is. Itt a vizsgarendszer neve: ICDL – International Computer Driving Licence.

A számítógépes ismeretek napjainkban egyre alapvetőbbé válnak az élet minden területén. Az ECDL tanúsítvány igazolja birtokosának számítógép-használói ismereteit. Az ilyen igazolást jól használhatják azok, akiknek munkája megköveteli a számítógépes ismereteket – függetlenül tudományágtól – diákok, munkavállalók és munkáltatók egyaránt. A vizsgákra való felkészítés pedig hasznos lehet azoknak is, akik kedvtelésből akarják megtanulni a számítógépek használatát.

Az ECDL 1996-os indulása óta máig több mint *100 ország több mint 13 millió emberének* nyújtotta a digitális írástudás nemzetközileg széles körben elismert tanúsítványát. *Hazánkban máig több mint 440 ezren* tettek ECDL vizsgát a mintegy 350 akkreditált vizsgaközpont valamelyikében. Az ECDL vizsgarendszer magyarországi felelőse és nemzetközi minőségi szabványok szerinti működtetője a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT).

Az új ECDL célja, hogy *lépést tartson a technológiai és munkaerő-piaci változásokkal*. Éppen ezért a rendszer *még rugalmasabb*, még inkább megfelel az élethosszig tartó tanulás kívánalmainak és *tartalmilag is kibővült*. Az NJSZT által kezdeményezett és az ECDL Alapítvány bevonásával hazánkban 2008-ban bevezetett ECDL Select rendszer, amely már akkor lehetővé tette a szabad modulválasztást és a választható modulok bővítését, a most megújuló nemzetközi rendszer “úttörője” volt.

Az ECDL továbbra is a digitális készségek folyamatos fejlesztését kínálja: sohasem évül el, igény szerint új vizsgákkal frissíthető és adott keretek között újabb és újabb modulokkal bővíthető. A 4 vagy 7 modulós tanúsítvány megszerzését követően Magyarországon is lehetőség van bármikor új vizsgákat tenni, és ún. ECDL modul-tanúsítványokat szerezni.

Az ECDL szándéka:

- + az általános számítástechnikai tudásszint emelése a jelenlegi és a leendő munkavállalók körében,
- + a számítógéppel dolgozók munkájának eredményesebbé tétele,
- + az információ-technológiai befektetések hatékonyságának növekedése,
- + a felhasználók megismertetése a legújabb, és a legmagasabb színvonalú módszerekkel.

Az új és megújuló modulok bevezetésével alkalmazott ECDL Select és Select Start modulrendszer 2013. október 15-től:

ECDL Select

Az ECDL-bizonyítvány megszerzéséhez szükséges kötelező modulok:

- + Számítógépes alapismeretek,
- + Szövegszerkesztés,
- + Táblázatkezelés,
- + Online alapismeretek

Választható modulok (három választása kötelező):

- + Adatbázis-kezelés,
- + Prezentáció,
- + Képszerkesztés,
- + Webszerkesztés,
- + IT biztonság,
- + E-hitelesség/e-aláírás.

ECDL Select Start

Az ECDL-bizonyítvány megszerzéséhez szükséges kötelező modulok:

- + Számítógépes alapismeretek,
- + Szövegszerkesztés,
- + Online alapismeretek.

Választható modulok (egy választása kötelező):

- + Táblázatkezelés,
- + Adatbázis-kezelés,
- + Prezentáció,
- + Képszerkesztés,
- + Webszerkesztés,
- + IT biztonság,
- + E-hitelesség/e-aláírás.

A vizsga modulonként tehető le az arra feljogosított vizsgaközpontokban. A vizsgarendszer felelőse és jogtulajdonosa Magyarországon a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Az új követelményeket tartalmazó syllabus és példatár ingyenesen letölthető a társaság honlapjáról:

http://njszt.hu/ecdl/ujdonsagok_oktobertol

2013. október 15-től az IKT alapismeretek és az Operációs rendszerek modulok egyesítéséből új modul keletkezett, melynek neve: **Számítógépes alapismeretek**. A korábbi **IKT alapismeretek és Operációs rendszerek** modul megszűnt. A mindkét modul tartalmát magában foglaló új modul inkább gyakorlati jellegű és az operációs rendszerek használatára épül, elméletből a legfontosabb tudnivalókat tartalmazza.

Új nevet kapott és frissült az **Internet és kommunikáció** modul, melynek neve most már: **Online alapismeretek**.

Tartalmában frissült és új nevet kapott a **Webkezdő** modul, melynek új neve: **Webszerkesztés**.

Változatlan követelményekkel, de megújított vizsgafeladatokkal szerepel a **Szövegszerkesztés** és a **Táblázatkezelés** modul, ezen kívül Valamennyi, fentiekben nem említett modul (**Adatbázis-kezelés, Prezentáció, Képszerkesztés, ECDL Advanced** modulok, a látássérültek részére lehetőséget nyújtó **Képernyőolvasás és karakterfelismerés**, valamint a **CAD**) egyelőre változatlan formában élnek tovább.

A kötelező és választható vizsgák kissé részletesebben:

- + **Számítógépes alapismeretek:** A modul alapvető fogalmakat és készségeket határoz meg az számítógép használatával, fájlok létrehozásával és kezelésével, valamint hálózatokkal és az adatbiztonsággal kapcsolatban.

Gyakorlati vizsgák:

- ✚ **Online alapismeretek:** A számítógépes hálózatok teszik elérhetővé sokak számára az erőforrásokat és a kommunikációt. Ezek biztosítására napjainkra már az egész világot behálózó kapcsolatrendszert fejlesztettek ki több millió számítógép összekapcsolásával. A modul alapvető fogalmakat és készségeket határoz meg a webböngészéssel, hatékony információ kereséssel, online kommunikációval és az e-maillal kapcsolatban.
- ✚ **Szövegszerkesztés:** Számítógép segítségével készülő szövegek létrehozása, szerkesztése, formázása, tárolása és nyomtatása. E terület fontosságát kiemeli, hogy napjainkban az írásos dokumentumok nagy részét szövegszerkesztő programokkal állítják elő.
- ✚ **Táblázatkezelés:** Táblázatok, jegyzékek és listák számítógépes előállítás, kezelése. A táblázatkezelő programok jelentősége azért is nagy, mert ezeken a funkciókon kívül alkalmasak még a számítások, keresések, szűrések elvégzésére, valamint az adatok szemléletes, grafikus bemutatására is. Ennek köszönhetően az ilyen programokat költségvetések, előrejelzések, üzleti és műszaki számítások, pénzügyi jelentések elkészítésére, kisebb adatállományok kezelésére alkalmazzák.
- ✚ **Adatbázis-kezelés:** A nagy mennyiségű adatok nyilvántartására, gyors és rugalmas kezelésére, elérésére használható. Ilyen igényekkel nap, mint nap találkozhatunk a valós életben.
- ✚ **Prezentáció:** A prezentáció elképzeléseink, terveink és más témák látványos előadásában segít. A számítógép támogatásával végzett bemutatók az eredményes kommunikáció eszközévé váltak az üzleti életben és az oktatásban egyaránt. A grafika illusztrációs eszközei, nemcsak az építészeknek, mérnököknek, illusztrátoroknak és grafikusoknak fontosak, hanem használatuk beépül a szövegszerkesztő és bemutató készítő programokba.
- ✚ **Képszerkesztés:** Az ECDL Képszerkesztés alapfokú követelményrendszerben a vizsgázónak értenie kell a digitális képekkel kapcsolatos legfontosabb fogalmakat, valamint ismernie kell egy képszerkesztő alkalmazást. Ezen a vizsgán tudni kell képeket megnyitni és beolvasni, kijelöléseket készíteni, képeket módosítani. Ismerni kell továbbá a rétegek használatát, a szövegele-

mek, rajzolt objektumok készítésének módszereit, a festés és szűrők lehetőségeit. A vizgázónak képesnek kell lenni az elkészített képek nyomtatására, vagy publikálására a web-en.

- + **Webszerkesztés:** Az ECDL Webszerkesztés célja, hogy a jelölt tisztában legyen a webszerkesztés legfontosabb fogalmaival, és képes legyen egy statikus weboldal létrehozására, feltöltésére és fenntartására.
- + **IT Biztonság:** Az IT-biztonság ECDL modul célja, hogy a vizgázó megértse az IKT (infokommunikációs technológiai) eszközök mindennapos biztonságos használatának, a biztonságos hálózati kapcsolatok fenntartásának feltételeit; képes legyen a biztonságos és magabiztos internet-használatra, és az adatok és információk megfelelő kezelésére.
- + **Elektronikus hitelesség, elektronikus aláírás:** A teszt során a Vizgázónak számot kell adnia elméleti tudásáról az elektronikus hitelesség és hiteles digitális információ fogalomrendszerében, beleértve a különböző aláírási formák gyakorlati elkészítését és a tanúsítványok ellenőrzését.

Az első vizsga előtt a jelentkező egy vizsgakártyát kap, amelyre minden sikeres vizsgát rávezetnek. Az összes vizsga letétele után a vizsgaközpont a kártyáját elküldi az NJSZT ECDL irodájába, ahol ennek alapján kiállítják az ECDL bizonyítványt. A hét vizsgát az első sikeres vizsgától számított három éven belül kell letenni bármelyik hivatalos európai ECDL vizsgaközpontban.

A vizsgakérdéseket bármely szolgáltatótól származó szoftver alapján összeállíthatják. Néhány vizsgának különböző változatai lehetnek a vizsgaközpont felszereltségétől, a rendelkezésre álló eszközöktől függően.

A Mercator Stúdió sorozatával az eredményes felkészülést kívánja szolgálni. Minthogy a vizsgaközpont felszereltsége eltérő lehet, illetve az alkalmazott eszközök az informatikában megszokott módon, viszonylag rövid átfutási idővel cserélődnek, sorozatunk köteteit mindig a leggyakrabban használt rendszereknek megfelelően dolgozzuk át. Eközben azonban mindig ragaszkodunk a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által kiadott 5. syllabushoz.

A sorozat e-book formájában jelenik meg, közvetlen előzményének és ajánlott szakirodalomnak tekinthető a kiadó e témában mára

már száz fölé emelkedett köteteinek sora. Szintén kiegészítésként ajánljuk hagyományos „papíros” könyveinket is más kiadók, de első helyen a már említett NJSZT igen fontos példatárait. A tárgyalt ismeretek néhány OKJ- (Országos Képzési Jegyzékben szereplő) szakma számítástechnikai feltételeinek is megfelelnek.

A KÖNYV HASZNÁLATA

A könyv kiadásával az egyéni, számítógép felhasználásával végzett tanulást kívánjuk támogatni. Ennek előnye a teljes időbeli megköttöttségtől mentesség, szabad időbeosztás mellett az is, hogy az elektronikus könyvet a képernyő egy részén magunk előtt tartva, a képernyő egy másik részén a tárgyalt alkalmazás futtatásával követhetjük a leírtakat.

Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 6.0 vagy az Acrobat e-Book Reader, illetve Adobe Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A sorozat könyveinek tartalma az NJSZT 5. syllabusához igazodik. David Carpenter, az ECDL Alapítvány igazgatója egy bemutatón tartott beszédében már a korábbi syllabussal kapcsolatban kijelentette: „a Syllabus 4.0-s verziója naprakészségével rendkívüli jelentőségű a mai számítógép-felhasználók számára a világ minden táján. Az új Syllabus különösen nagy hangsúlyt fektet a legkorszerűbb számítástechnikai készségekre, amelyek elsajátítása elengedhetetlen ahhoz, hogy lépést tartsunk az e-társadalom technológiai fejlődésével. Számos technológiai terület legújabb tendenciái kapnak szerepet benne, többek között a biztonságtechnika, a fájlömörítési eljárások, az e-kormányzat, a netikett vagy a szabadidős és szórakoztató elektronika új termékei, például a digitális kamerák.

Az SV4 az ECDL Alapítvány kétéves fejlesztési munkálatainak eredménye több ország számítástechnikai szakembereinek közreműködésével, így biztosítható, hogy az ECDL/ICDL-program továbbra is a világ legelismertebb számítástechnikai bizonyítványát nyújtsa.”

A kiadványok összeállításakor a közérthetőség mellett a legfontosabb szempont az volt, hogy sikeresen támogassuk az ECDL vizsgák letételére készülő Olvasót. Minthogy mindegyik kötet sok ismeretet tárgyal, a könnyebb kezelhetőség érdekében néhány olyan tipográfiai megoldást alkalmaztunk, amelyek felhívják a figyelmet a könyv speciális funkciójú részeire.

Ezek egy részét újabban a „papíros” könyvek margóin helyezik el, ami ez elektronikus könyv használatát nemcsak megkönnyítené, hanem néha bizony megnehezítené is. Ezért helyettük a könyvben való tájékozódást segítő csak a bekezdés elején megjelenő szimbólumokat, illetve háttérszínezést alkalmaztunk. A jelek segítségével könnyebben megtalálhatók az új ismereteket leíró részek, a célok és a feladatok. Mindegyik ECDL kötetünkben, mindegyik modul tárgyalásakor azonos jelöléseket használtunk. A parancsok és a párbeszédpanelek nevét **félkövéren**, a párbeszédpanelek listáiban szereplő elemeket, illetve könyvtárakat, mappákat *dőlten* szedtük. A billentyűket és kombinációikat **bekeretezve** jelöljük.

A könyv részeit jelző rajzok és jelentésük:

Célkitűzés. A fejezetek elején bemutatjuk a fejezet végigolvasásával, ismereteinek elsajátításával, gyakorlatainak, feladatainak megoldásával elérendő célt. A fejezet csak a célhoz vezető úthoz szorosan kapcsolódó és a korábbi fejezetekben tárgyalt ismeretekre alapozó ismeretanyagot tartalmaz. Amennyiben ez a célkitűzés elolvasása alapján ismertnek tűnik, ugorjunk a következő fejezethez.

Időtartam. A célkitűzést követően minden tanulási egység megkezdésekor bemutatjuk, átlagosan mennyi idő szükséges az adott tananyag elsajátításához. A becsült időtartam az összes feldolgozási időre vonatkozik, amelyet érdemesebb több részre bontva teljesíteni. A rész időtartamokat mindenki tetszése, képességei és előismeretei szerint maga válassza meg.

Új ismeretek. Ezzel a jellel hívjuk fel a figyelmet egy korábban nem tárgyalt ismeretre. Persze a teljesen kezdők számára minden újdonság lehet, mégis ezt a jelet csak a legfontosabb esetekben alkalmaztuk. Ahol ez a jel szerepel, rendszerint leíró magyarázat mutatja be az új fogalmakat, ismereteket.

Közösen oldjuk meg. A kötetben számos feladat szerepel. A mellékelt szimbólummal jelöljük azokat, amelyekhez részletes megoldási kulcsot is adunk. Ezekben lépésről-lépésre leírjuk a feladat megoldásához vezető utat, alkalmazandó fogásokat. Természetesen hasznosabb, ha a feladat kiírása után előbb magunk próbáljuk a megoldást megkeresni, és csak ha megakadtunk, akkor nézzük meg a bemutatott megoldást.

Önállóan oldjuk meg. A mellékelt szimbólummal jelöljük azokat a feladatokat, amelyeket a fejezet korábbi részeinek elolvasása után az Olvasó önmaga is meg tud oldani. Ha mégis nehézségei támadnak, akkor lapozzon a fejezetben előrébb, mert a megoldás ott megtalálható. Az ilyen feladatok alkalmasak a megszerzett tudás ellenőrzésére is.

Több megoldás is van. Rendszerint több megoldás is alkalmazható egy-egy feladat esetében. Ezzel a szimbólummal jelezzük, hogy a feladat több megoldását is bemutatjuk. A több megoldás közül általában első helyen mutatjuk be azt, amelyet gyorsasága vagy egyszerűsége miatt gyakrabban alkalmaznak. Ilyen esetekben legalább az egyik megoldást el kell sajátítani.

Elértük a célt. A fejezet végén összefoglaljuk a megszerzett ismereteket. A szimbólum jelzi, hogy megoldottuk a fejezet elején kitűzött feladatokat. Az összefoglaló segít elhelyezni az új tapasztalatokat és fogalmakat az ismeretek rendszerében.

Megjegyzés. A szimbólum jelzi az adott témához kapcsolódó fontosabb, emelt (haladó) szintű és szélesebb körű információt. Ezeket rendszerint a „papíros” könyvek a margón helyezik el.

Trükk, ötlet. A témához kapcsolódó speciális megoldást mutat be. A tárgyalt eljárás rendszerint az ECDL vizsganyagon túlmutató hasznos fogás, ami az Olvasó részére a teljesség, a jobb megértés, vagy egyenesen a számítógépes szoftverüzemeltető képesítés megszerzése céljából ajánlatos.

Tanulási tanácsok

Bár az ECDL vagy egy szoftverüzemeltető vizsgára készülők rendszerint már többféle ismerettel rendelkeznek, köztük tanulási tapasztalatokkal is, de az elektronikus könyv használata minden bizonnyal számukra is tartalmaz újdonságokat.

A tanulást ezért mindenképpen a könyv kezelésének elsajátításával, szerkezetének megismerésével kezdjük. Olyan ablakméretet és nagyítást állítsunk be *e-book* vagy *Acrobat Reader* programunkban, amely biztosítja a megerőltetés nélküli, kényelmes olvasást, szükség esetén az olvasó ablaka mellett a feladatok kipróbálását is. A gyors tájékozódás érdekében használjuk a tartalomjegyzéket, könyvjelzőket, illetve az olvasók beépített keresőszolgáltatásait.

A fejezetek logikus, a programokat kezelő felhasználók ismereteinek, a funkciók használatának sorrendjében követik egymást.

Az ismeretek elsajátításához tűzzünk magunk elé ésszerű, be tartható határidőket. Az egyes fejezetek és feladatok között ne tartunk túlságosan nagy szüneteket, mert gyakorlás nélkül hamar felejtünk. Minden feladatot oldjunk meg, szükség esetén és az ismeretek rögzítése érdekében többször ismételjünk.

BEVEZETÉS

A 6. ECDL modulról

A *Prezentáció* modulban a jelöltnek bizonyítani kell, hogy kellően jártas a személyi számítógép prezentációs eszközeinek használatában. A jelöltnek olyan alapvető műveleteket kell elvégezni, mint például egy prezentáció létrehozása, módosítása, formai jellemzőinek kialakítása és bemutatásra való előkészítése. A jelöltnek meg kell mutatnia, hogy képes különböző célközönség számára és különböző esetekre bemutatót készíteni. Az elkészült prezentáció egyes elemein (képeken, diagramokon, rajzokon stb.) tudnia kell alapvető műveleteket elvégezni. Használnia kell tudni az ábrákkal, diagramokkal kapcsolatos műveleteket és a különféle vetítési, animálási, áttűnési effektusokat.

A vizsgáról

A modul a prezentációs és ábrázoló eszközök használatában való jártasságot méri fel. A vizsgakérdéseket a vizsgaközpont rendelkezésére álló eszközök határozzák meg.

A vizsga egy feladatból áll, vagy az ábrázolás vagy a prezentáció témaköréből, melyet 45 perc alatt kell megoldani. A vizsga állhat egy kötelezően megoldandó feladatból vagy választható feladatok sorából attól függően, hogy a vizsgaközpontokban milyen lehetőségek állnak rendelkezésre.

A sikeres vizsga követelményei:

- Tudni kell prezentációkat létrehozni és elmenteni különböző fájl formátumokban
- A hatékonyság érdekében ismerni kell beépített funkciókat (pl. Súgó)
- Értelmezni kell tudni a különböző prezentációs nézeteket, tudni kell, mikor melyiket kell használni, ki kell tudni választani a különböző diaelrendezéseket és meg kell tudni szerkeszteni a diákat

- A prezentációk szövegét be kell tudni vinni, szerkeszteni és formázni. Egyedi címeket is kell tudni alkalmazni.
- Képet, grafikát, rajzolt alakzatot kell tudni beszúrni, szerkeszteni
- Különböző animálási és áttűnési effektusokat kell ismerni; a tartalmat ellenőrizni és javítani kell a nyomtatás, illetve. a diák bemutatása előtt

Grafikai ábrázolással kapcsolatos feladatok

- ✚ Grafikai eszközök használata.
- ✚ Egér használata szabadkézi rajzhoz.
- ✚ Téglalapok, körök, szöveges ábrák és vonalak rajzolása.
- ✚ Képek letöltése egy könyvtárból és rajzba illesztésük.
- ✚ Színek, árnyékok, keretek használata.
- ✚ Rajzolt objektumok másolása és méreteik módosítása.

Prezentációval kapcsolatos feladatok

- ✚ A vizsgázónak prezentációt kell készíteni az alább felsorolt eszközök közül 6-8 felhasználásával:
- ✚ Pontjelek egy felsorolás pontjainak kiemelésére.
- ✚ Képtár/ClipArt rajzok és szimbólumok beillesztéséhez.
- ✚ Egyszerű rajzok.
- ✚ Keretek alkalmazása.
- ✚ Különböző betűtípusok alkalmazása és módosítása.
- ✚ Szöveg középre igazítása.
- ✚ Félkövér betűk alkalmazása.
- ✚ Szervezeti ábrák.
- ✚ Diasorozatok (Slide shows).
- ✚ Súlyozó funkciók.

Értékelés

Az elégséges eredményhez 80%-os teljesítmény szükséges. A rendelkezésre álló idő 45 perc.

A könyv fejezetei

A könyv fejezetei a tárgyalt témakör nehézsége és a korábbi feladatokban szerzett jártasság elvárása alapján egymásra épülnek. Segítségükkel a teljesen gyakorlatlan felhasználó fokozatosan sajátíthatja el a bemutatók készítéséhez szükséges ismereteket. A fejezetek tehát építenek a korábbi fejezetekben megszerezhető tapasztalatokra, melyekhez csak a legszükségesebb elméleti alapokat tárgyaljuk. A didaktikai vezérlő elv: fokozatosan, az egyszerűtől a bonyolultig.

Az összeállított feladatok részben a valós életben előforduló eseteket példázzák, részben azt a szándékot tükrözik, amellyel saját és mások oktatási tapasztalatai alapján az ismeretfeldolgozási nehézségek felbukkanásárákor szeretnénk támogatást nyújtani. A témák mégoly közérthető tárgyalása is csak akkor követhető, és a megszerzett ismeretek akkor rögzülnek, ha működés közben sajátíthatják el a program alkalmazását, valamint meggyőződhetnek a feladatmegoldás hasznosságáról.

Ennek érdekében a fejezeteket célkitűzéssel kezdjük, amelyben tömören bemutatjuk az adott fejezetben elérhető ismeretszintet, annak rendeltetését és a későbbi hasznosítását, vagyis a megismert funkciók beépülését a többi feladat és általában a számítógépkezelés sorába. A célkitűzést követően megadjuk a fejezet elsajátításához szükséges az átlagos feldolgozási időt is. A ténylegesen szükséges idő természetesen az egyéni képességek, adottságok, illetve gyakorlat, korábbi ismeretek függvénye.

Összefoglalás

A könyv elolvasása, illetve a feladatok elvégzését követően az ECDL vizsgafeladatok minden bizonnyal sikeresen megoldhatók. Ugyanakkor azt is megemlíthjük, hogy ez a szint bár a mindennapokban rendszerint elegendőnek bizonyul, de a számítógép- és programhasználatnak csak egy jó közepes szintjét jelenti. Ennél magasabb szintre csak rengeteg gyakorlással, a sűgő és a szakirodalom böngészésével juthatunk. Így tehetünk szert olyan ismeretekre is, amelyekről részint az ECDL szintet meghaladó volta, részint a

könyv kötött terjedelme miatt nem szólhattunk. Említést érdemel az ilyen haladó programalkalmazás esetén a számítógép, a munkafelület testre szabása stb.

Megnyugtató lehet viszont, hogy a tárgyalt ismeretek szinte csak kis változtatással alkalmazhatók korábbi programváltozatokon, más operációs rendszerekben is, nemcsak az itt bemutatott Windows 7, Windows 8.1 és Microsoft Office 2013 tag, a Microsoft Office PowerPoint 2013 esetében, például a Windows Vista-ban, valamint a PowerPoint korábbi verzióiban, valamint az utóbbi időben szaporodó Office klónok esetében. A későbbi program fejlesztésében ugyanis támaszkodtak az előzményekre, így az itt megszerzett ismereteinket a korábbi rendszereken is hasznosíthatjuk. A korábbi, ugyanattól a cégtől származó operációs rendszer változatoktól, alkalmazásoktól az új megoldások nem sokban térnek el (vagy legalábbis nem az általános felhasználói szinten).

ELSŐ LÉPÉSEK

A prezentáció, vagyis bemutató készítésével foglalkozik ez a kötet, amelyet a Microsoft Office 2013 rendszer tagja, a Microsoft Office PowerPoint 2013 példáján mutatunk be. E bevezető célja a kezdő programhasználók megismertetése az Office 2013 részeként kifejlesztett, de önállóan is forgalmazott és telepíthető PowerPoint 2013 program indításával, alapvető beállításaival és a programkörnyezet főbb elemeivel, a munkaablak részével. A fejezetben ismertetett információk megalapozzák a program későbbi biztos használatát, ezért ismeretük elengedhetetlenül fontos.

A fejezet feldolgozásának becsült átlagos ideje három-négy óra. Érdemes a terjedelmes anyagot félórás részletekben venni.

A prezentáció készítés első lépései

A Microsoft Office 2013 standard és professzionális változatának egyaránt része a Microsoft PowerPoint 15 (2013) komplett prezentációs programcsomag. A programot ugyanakkor az Office-tól függetlenül is forgalmazzák. Segítségével elképzeléseinket könnyen, gyorsan – és ami a legfontosabb, – hatásosan, látványosan mutathatjuk be. A bemutatás anyagát megjelenítő eredmény lehet képernyőn vagy kivetítőn (akár az előadó részvétele nélkül is) megjeleníthető, vetíthető prezentáció, jegyzet, vázlat – nyomtatott anyagok – vagy 35 mm-es diakép. A prezentációkat a rendszer .PPT kiterjesztésű állományokban tárolja.

A 2013-as változatban az újdonságok és továbbfejlesztések tervezésénél a hangsúlyt a korábbiakhoz hasonlóan a mobilitásra, hatékonyságra és látványos megoldásokra fektették.

A bemutató elemei a diaképek, amelyek vetítési ideje időzíthető, illetve manuálisan is szabályozható. A bemutatóba különféle objektumokat, többek között képeket, hangot, egyenleteket, Word és Excel dokumentumokat, táblázatokat is beépíthetünk. Az egyes, csak

későbbiekben fontos diákat a bemutatóból elrejtethjük, ezeket csak akkor vesszük elő, ha a várhatóan feltett kérdések megválaszolásához szükségünk van rájuk. A prezentáció szöveges anyaga Word dokumentumba is elmenthető.

A PowerPoint programot akkor érdemes használni, ha előadásunkat, bemutatónkat látványos képekkel színesíteni, mondani-valónkat diagramsorozatokkal alátámasztani, megjelenített vázlatunkkal segíteni akarjuk. A program a prezentáció lejátszásakor további beavatkozási lehetőségeket biztosít, amelyekkel akár fekete vagy fehér képernyő-megjelenítés mellett felfüggeszthetjük a diasor lejátszását addig, amíg előadásunkban a megfelelő helyre érünk. A lejátszást ingyenesen tetszőleges gépre telepíthető lejátszó program is segíti. A lejátszó program a prezentációval együtt önkisomagoló formában, közvetlenül a PowerPointból CD lemezre írható.

A program kezelésének megismerését és lehető legjobb elsajátítását magyar nyelvű Sűgő és a konverziókat, telepítést részletesen leíró magyar nyelvű leíró szövegállomány segíti. Természetesen ugyanazok a segítségék itt is rendelkezésünkre állnak, mint a többi Office programban (tartalom és index szerinti keresés, napi tippek, eljárások leírása, „hogyan oldanám meg” segítség), amelyeket később ismertetünk. Ezek a keresések azonban újabban az internetről töltenek le tartalmakat. Újdonság, hogy az Office fő tartalom-előállító programjaival (Excellel, Worddel) együtt a PowerPoint felhasználói felületét is teljesen átalakították, a hagyományos menük szinte teljesen megszűntek, szerepüket átvették a szalagok.

Könyvünkben a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket a továbbiakban a következőképpen jelöljük: **Ctrl+F**, míg az egymás után lenyomandó billentyűsorozatot: például **Alt,A,A**. A funkcióbillentyűket **F1**..**F12**-vel jelöljük. Az egyes szalagok parancsaira szalag/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Kezdőlap/Beillesztés ▶ Irányított beillesztés**. Itt a ▶ szimbólum az almenüt jelöli. A parancsok írásmódja **vastagbetűs**. Az így jelölt szavak általában megtalálhatók a könyv végén a tárgymutatóban is. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló nyomógombokat is, például: **Mégse**. A menüparancsokban, valamint a párbeszédpanel mezők és nyomógombok leírásánál aláhúzott betűvel jelöltük azokat a betűket, amelyeknek

megfelelő billentyűket az **Alt** billentyűvel együtt lenyomva a parancsot elindíthatjuk vagy a panel adott mezőjébe léphetünk.

A Microsoft PowerPoint bemutatókészítő program 2013-as, 2010-es változata több fontos, a program felhasználói által naponta igénybe vett szolgáltatásában jelentősen eltér a program korábbi, 2007-es, de természetesen még jobban a 2003-as verziószámmal jelölt változatának szolgáltatásaitól. A legfontosabb a már említett új felhasználói felület, a közvetlen CD kezelés, illetve, hogy a korábban párbeszédpaneleken keresztül elérhető elemek többsége most a munkaablakokon keresztül érhető el. A másik, a 2003-as változatban bevezetett nagy jelentőségű újítás, hogy a diákon közvetített video- és hanganyagot tehetünk közzé. Ehhez megfelelő sebességű hálózat mellett elegendő az állományok elérési útját rögzítő URL-t beállítani.

A 2013-as és 2010-es változatban csak kissé módosítottak a 2007-es változatban bevezetett szalagos felhasználói felületen.

A prezentáció-készítő program indítása

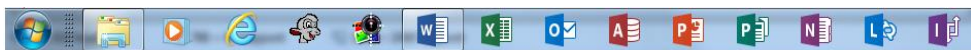

A program többféleképpen indítható. Mindegyik indítási mód rendelkezik olyan előnyökkel, amelyek érdemessé teszik használatát. A programok indításában ugyanakkor több jelentős újítást is hozott a Windows 7, Windows 8, 8.1 is, így – mint majd látni fogjuk – az indítást befolyásolja az operációs rendszer is.

A Windows 7 alatt a program indítása megegyezik az Office korábbi változataiból megismert módokkal. Ezek közül tetszés szerint választhatunk, majdnem mindegyik indítási mód mellett érveket lehet felsorakoztatni, melyeket az alábbiakban foglalunk össze.

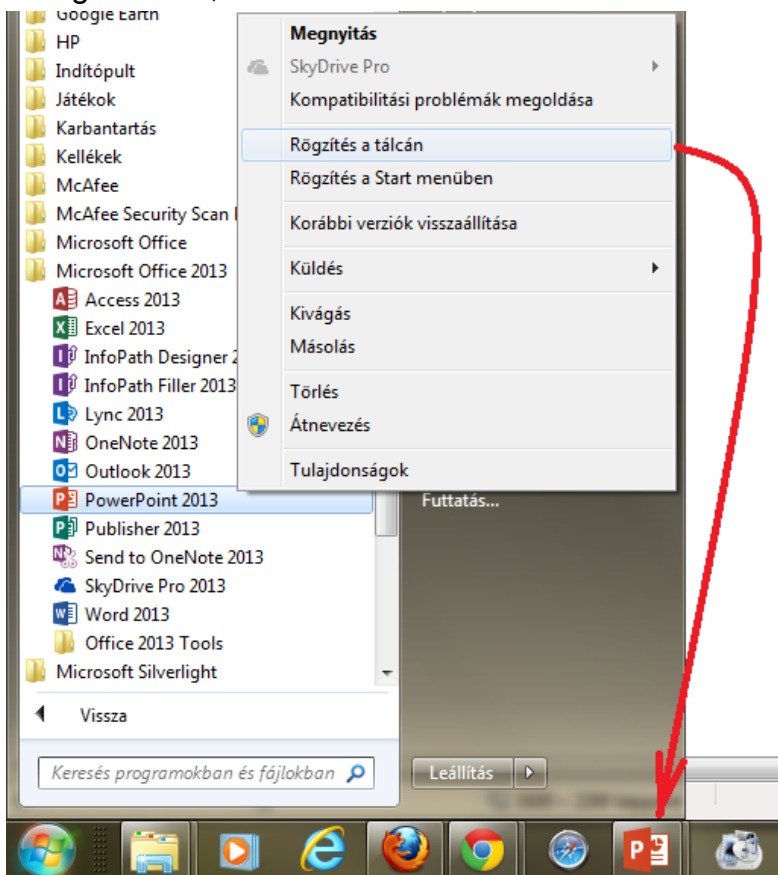
- ✚ A programot indíthatjuk a Windows **Start**, vagy nyomógombjára kattintás után, a **Programok** (Minden program, Programs) csoportból, a **Futtatás** (Run) ablakból, vagy ha külön parancsikont készítettünk, akár a Windows munkaasztaláról, illetve a Tálca gyorsindítás sávjáról is. Ide a **Start/ Programok** ▶ menüből a bal egérgomb nyomva tartása közben húzhatjuk leggyakrabban használt programjainkat. Az ikonok itt a Windows minden indítása után azonnal megjelennek, így ez gyors

programindítást biztosít, mivel egyetlen kattintás elegendő a művelethez, szemben a **Start** menüből történő indítással, amely legalább két kattintást igényel.

1. ábra. Microsoft Office ikonok a Windows tálcáján

A parancsikont a Windows tálcájára helyezhetjük a **Start** menüben megjelenített program helyi menüjének **Rögzítés a tálcán** parancsával is (lásd az ábrát). A rögzítés a helyi menü **Rögzítés feloldása a tálcán** parancsával szüntethető meg. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a futó programok ikonjai ne jelennének meg a tálcán, csak az indításhoz használt ikon tűnik el.

2. ábra. Program felvétele menüből a tálcára